

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF, PTUJ

Leto I. — Štev. 10

Ptuj, 4. novembra 1948

Cena din 3.—

Okrajna partijska konferenca v Ptuj

Delegati so izvolili Okrajni komite in delegate za II. kongres KPS

Konferenci je prisostvoval kandidat CK KPJ in član CK KPS tov. dr. Jože Potrč

V pripravah za II. kongres KPS se je dne 23. oktobra vršila v Titovem domu v Ptuj okrajna partijska konferenca. Njej so prisostvovali vsi izvoljeni delegati osnovnih partijskih organizacij.

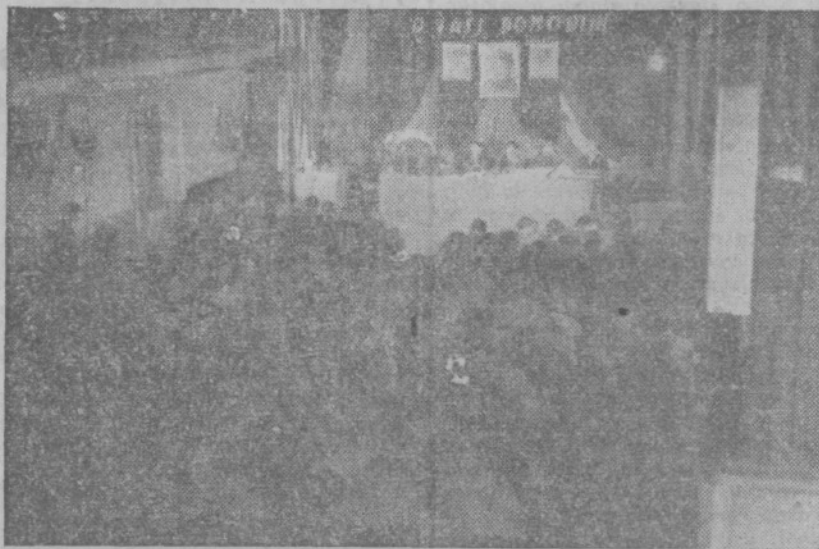
Mesto so krasile naše državne in nacionalne zastave. Okna in izložbe, okrašene z zelenjem in slikami Tita, Stalina ter mnogih naših državnih voditeljev, so dale temu dnevu zunanje praznično znamenje.

Dvorana Titovega doma še ni bila nikoli do sedaj tako lepo okrašena. Celo dvorane z napisom »Naj živi KPJ — garant izgradnje socializma v naši domovini« je bilo v luči žarometov.

Prihod člana CK KPS in ministra za prosveto pri vladi LRS tov. dr. J. Potrča so pozdravili navzoči delegati z burnim ploskanjem.

Po otvoritvi konference po sekretarju Okrajne partijske komisije tov. Žagar Zoranu je o pomenu konference kot o eni izmed glavnih priprav za II. kongres KPS govoril tov. J. Potrč. Poudaril je, da so okrajne in mestne partijske konference z volitvami komitejev in delegatov za II. kongres važne in zgodovinske zaradi tega, ker s tem že izvajamo sklepe V. kongresa KPJ.

Tov. sekretar je predložil dnevni red konference, na kar je v stroju prirekal desetina pionirjev, s pionirskim pozdravom pozdravila konferenco ter ji podarila velik šop cvetlic in resolucijo v usnjeni mapi. Eden izmed pionirjev je dejal: »V imenu vseh pionirjev ptujskega okraja pozdravljam okrajno partijsko konferenco ter ji želim uspešnega

Pogled v dvorano, kjer se je vršila konferenca

dela. Naj živi naša voditeljica KPJ in njen vodja tov. Tito!« Ginjaši delegati so vstali in odhajajočo desetino pozdravljali s ploskanjem in skandiranjem »Tito-Partija«.

Temu so sledili pozdravi in darila raznih organizacij in ustanov, kakor so LMS, Gradis iz Strnišča, tovarna iz Strnišča, AFŽ, celica Ormož, sindikat iz Majšperka itd. Partburo pri odseku za notranje zadeve je podaril konferenci veliko sliko padlega junaka J. Lacka. Tov. sekretar je ob tej priliki predlagal

enominutni molk v počastitev spomina padlega Lacka. (Enominutni molk.)

V delovno predseštvo so bili izvoljeni tovariši Žagar Zoran, Bršnik Alojz, Belšak Franc, Hedžet Zora in Kosec Franc, v verifikacijsko komisijo pa Leskovec Franc, Kolaric Martin in Babič Ančka.

Sekretar Okrajne partijske komisije tov. Žagar Zoran je nato referiral o nastanku in razvoju Partije v ptujskem okraju ter dejal sledeče:

Nastanek, razvoj in borba Partije v ptujskem okraju

Referat tov. Z. Žagarja

Tovariši in tovarišice!

Na drugi partijski konferenci našega okraja, ki se vrši neposredno pred II. kongresom KPS, imam nalogo, da v imenu okrajne partijske komisije podam politično poročilo o razvoju in utrjevanju partijskih organizacij v našem okraju, ki so se skozi dolga leta nenehnih bojov proti razrednim sovražnikom skalele v močno avantgardo revolucionarnih delovnih množic, borečih se za zmago socialističnega družbenega reda. Naloga mojega referata je v prvi vrsti v tem, da v kratkih obrisih pokaže vse one velike in nedvomne uspehe, katere je Partija izbojevala v raznih obdobjih njenega razvoja, da pokaže osnovne slabosti in pomanjkljivosti v procesu njene borbe v stari Jugoslaviji, v veliki osvobodilni vojni in v današnjih pogojih socialistične graditve. Na uspehih in zmagah se je jačala naša Partija in dobivala vse močnejši vpliv predvsem na delovne kmečke množice (glede na agrarni karakter okraja), naopakah in slabostih pa so dobivali partijski kadri dragocene izkušnje za boljše in doslednejše sprovajanje partijske linije v življenje. Pravilno razumevanje razvojne poti — razmeroma maloštevilne Partije, ki se je borila na težkem terenu borbe za dvig revolucionarne zavesti izkoriščanih kmečkih množic, pravilno ocenjevanje njene vloge pri graditvi ljudske oblasti in socialistične rekonstrukcije kmetijstva, v specifičnih pogojih razvoja na Štajerskem in končno, pravilna analiza slabosti in včasih grobih napak, storjenih pri graditvi Partije same — vse to je pogoj, da bo naša partijska konferenca kot najvišji partijski forum okraja pravilno usmerila naše delo in s pravilnim vodstvom mnogostevilnih mladih članov naše Partije dosegla v bodoče močnejše uspehe.

Razvoj Partije v bivši Jugoslaviji

Organizirana borba delavskega razreda in izkoriščanih kmečkih množic se je pričela v območju našega okraja že v zgodnjih dneh predpriljske Jugoslavije. Z ustanovitvijo prve partijske organizacije v železniških delavnicah v Ptuj leta 1928, katero je organiziral sedanjí član biroja CK KPS tov. dr. Potrč Jože, so bili postavljeni prvi temelji partijskega dela. Partija, v začetku slaba in maloštevilna, je pričela kmalu dobivati močan vpliv na delavstvo ptujskih

skih delavnic, gimnazijsko mladino in na brezčutno izkoriščane viničarje Haloza in Slov. gorici.

Kljub stalnim policijskim progonom so se širile vrste simpatizerjev in usta-

Tov. Žagar Zoran, sekretar novouizvoljenega Okrajnega komiteja in delegat za II. kongres KPS

navljale simpatizerske grupe, preko katerih je Partija dvignila razredno zavest delovnih ljudi in jih aktivizirala za borbo proti protiljudskim režimom, Delavsko društvo »Svoboda«, a po razpustu »Vzajemnost«, je postalo kmalu močno oporišče mlade partijske organizacije, v okviru katerega so se ilegalno, na raznih kulturnih prireditvah in sestankih, vzgajali poznejši partijski kadri v duhu marksizma-leninizma. Partija je organizirala Rdečo pomoč, zbirala prispevke za preganjene borbe v logorjih Mitrovice, Glavnjače, Medžurečja in drugod, širila partijski tisk in literaturo in s tem dobivala vedno močnejše korenine v delavsko-kmečkih vstah, a predvsem v vrstah ptujske mladine. Že v letu 1929 je bila na pobudo tov. Potrča ustanovljena prva organizacija SKOJ-a na ptujski gimnaziji, katero so sestavljali tov. Bračko, Čuček, Ivan Potrč, Ilec in drugi, ki so znatno dvignili borbenost delavske in gimnazijske mladine.

Vse do leta 1937, je bilo delo partije v Ptuj kot v ostalih krajih države več ali manj brez prave perspektive. Globoke spremembe v vodstvu CK KPJ in

prihod tov. Tita v CK so se takoj odražale v osnovnih partijskih organizacijah na terenu in preko njih v vsem gibanju delovnega ljudstva. V Partiji je zavladal nov duh, duh neposredne borbe proti izkoriščevalcem, proti draginji in proti vse močnejši bližajoči se fašistični nevarnosti. V sled pravilnega stališča po kmečkem vprašanju je Partija dobivala vse večji vpliv na naših vaseh. Organizirala je simpatizerske grupe v Markovcih, Urhanu, Vurberku, Hajdini, Polenšaku, Vištomarjih, Trnovi vasi in predvsem v Halozah in tako s svojim vztrajnim delom utrjevala čvrsto zvezo delavcev in kmetov v skupni borbi proti razrednim sovražnikom in vse bolj odkritim izpadom pripadnikov nemškega kulturnega, Organizatorja dela Partije na vasi, tovariša Potrč in Lacko, sta uspešno dvignila avtoriteto Partije v družtvih »Zveze kmečkih fantov in deklet«, ki sta v mnogih krajih, predvsem v Hajdini in Vurberku predstavljali močno masovno orožje Partije pri razkrinkavanju kulaških elementov. V letu 1933. je ta zveza delavcev in kmetov uspešno prestala svojo prvo borbeno preizkušnjo pri parlamentarnih volitvah. Lista na kateri je kadiiral kmet-komunist Lacko Jože je kljub vsem volilnim sleparijam protiljudskih oblastnikov dobila »spriznanih« 1100 glasov, od katerih je bila večina iz haloških in slovenjgorških predelov.

Partija se je v zadnjih letih pred vojni resno pripravljala na spopad s fašizmom. V množicah, ki so vse jasneje videle, izdajalsko politiko režimov Stojadinoviča, Cvetkoviča in Mačka, je budila ljubezen do Sovjetske zveze, do delavsko-kmečke države, ki je edina stala na braniku svobode in enakopravnosti malih narodov. Po njeni zaslugi se je vedno bolj širil krog ljudi okoli »Društva prijateljev SZ«, ki se je vztrajno borilo proti naraščajoči nesramnosti hitlerjansko usmerjenih krogov in zahtevalo uspostavitve demokratičnih svoboščin, aktivno borbo proti nemškutarstvu in pakt s SZ. Partija in SKOJ, ki je bil ponovno organiziran v letu 1938, sta s vztrajnim delom, širjenjem partijskega tiska in z letaki, tiskanimi v SKOJ-evski ciklostilni tehniki v kletih mestnega muzeja, pripravljala delavske množice na bližajoči se napad fašizma. Dejstvo, da je Partija v Ptuj poslala pet svojih članov na bojišče španske revolucije, kjer je pričel prvi spopad naprednih sil s fašizmom, kaže zelo nazorno, kako globoko se je že ta-

krat zavedala fašistične nevarnosti in kako pravilno je bila vzgojena v duhu internacionalizma.

V takem stanju je našo Partijo zatekel napad nemškega fašizma. Meščanske stranke in njihovi voditelji, ki so se v preko dvajsetih letih življenja kapitalistične Jugoslavije stalno menjavali na oblasti in diktirali ljudstvu, so izginile. Delovni ljudje naših krajev so se v tem momentu jasneje kot kdaj koli poprej zavedali, da so se v vsej preteklosti bivše Jugoslavije menjavali na oblasti samo izkoriščevalci, stranke, politiki in farji, izkoriščevanje pa je ostalo kot nujni steber kapitalistične družbe. Na čelu množic, ki so pričakale napad fašizma, pa je ostala Partija, ki je v dolgoletnih bojih proti razrednemu sovražniku, ne da bi žalila svojih najboljših kadrov, dokazala predanost svojemu ljudstvu.

Tovariši! Na kraju tega prvega poglavja o razvoju in delu Partije v našem okraju, katerega sem vsled pomanjkanja podatkov, samo bežno orisal, si zastavimo vprašanje: Kateri so bili pogoj razmeroma tako uspešnega vzpona naše Partije pred vojno.

Partija sama, njena avtoriteta in zaupanje množic v njo je rastlo uspešno zato, ker je pravilno ocenila slabosti

Tov. Grden Lovro, org. sekretar OK KPS

domače buržoazije, ker je vodila principielno borbo proti razbičajem zveze delavcev in kmetov, ker je s pravilnim postavljanjem kmečkega vprašanja pritegnila mase skrajno izkoriščanih kmetov in viničarjev, ker je nenehno dvigala odpor proti prodiranju nemškega hitlerizma, ker je vzgajala svoje člane v duhu ideje marxizma-leninizma, in končno, ker je imela v svojem vodstvu takšne voditelje kot sta bila Potrč in Lacko.

Borba Partije za obnovo in izgradnjo socializma

Tovariši in tovarišice!

Osvoboditev naše dežele v letu 1945 je zatekla naš okraj razdeljen v dva samostojna okraja in sicer Ptuj in Ormož. V sled velikega števila malih (po teritoriju in številu, prebivalstva) in mladih narodno osvobodilnih odborov, kot prvih organov oblasti delovnega ljudstva, in vsled ogromnih nalog, ki so

Tov. Belšak Franc

V Okrajni komite so bili izvoljeni najboljši tovariši

Tov. Mavser Ivan

Tov. Živic Jože

Tov. Briški Lojze

se postavljale pred njih, je bila ta upravno teritorialna razdelitev takrat nujno potrebna. Toda že v jeseni leta 1945, ko je ta razdrobljenost ljudske oblasti v krajevem in okrajnem merilu postala ovira za dobro poslovanje državnega aparata, a predvsem ovira za uspešen gospodarski razvoj, je iz dveh upravnih enot nastal enoten okraj Ptuj. Partijske organizacije so v letu 1945 stale pred nič manj težkimi nalogami kot ob pričetku osvobodilnega boja. Dezorganizirano gospodarstvo, demilirane tovarne in podjetja, kriza v prehrani in tisoči nepreskrbljenih izgnancev in internirancev — vse to je bila dediščina, ki so jo podedovali prvi predstavniki ljudstva od fašističnega okupatorja. Toda Partija, ki je tako sijajno, dosledno uporabljajoč nauke marksizma-leninizma, na svojstven način izvedla prvo etapo naše ljudske revolucije, ni niti za moment ustavila svojih korakov. Pričela se je druga etapa revolucije, nekrvava toda komplicirana in srditejša borba v sleherni naši vasi in mestu, borba za utrditev revolucionarne ljudske oblasti, kot osnovnega pogoja za zmago socializma, borba proti oslankom fašizma in klerofašistične reakcije, ki je z vsemi silami hotela zatreti kolo družbenega razvoja, katero se je pod pritiskom revolucionarnih množic delavstva, viničar-

(Nadaljevanje na 2 strani)

(Nadaljevanje s prve strani)

jev, izkoriščanih kmetov in ljudske inteligence vrtelo vse hitreje naprej. Skratka, to je bilo nadaljevanje borbe proti izkoriščevalskim elementom, ki so izgubili oblast in podvojili svoj odpor do ljudske oblasti, ki je vse močnejše prevzemala v svoje roke tudi komandne pozicije v gospodarstvu. Iz nadaljnjega, konkretnega obravnavanja vloge naše Partije pri gospodarskem in političnem utrjevanju našega okraja nam bo razvidno, da je Partija kljub nekaterim neujnim napakam in pomanjkljivostim v svojem delu, upoštevajoč objektivne težave, s katerimi se je bočila, uspešno izvršila svojo nalogo.

Kakšno je bilo delo, uspehi in slabosti partijskih organizacij na polju notranje partijske učvrstitve, pri utrjevanju politične enotnosti ljudstva ter pri graditvi ljudske oblasti in socialističnega gospodarstva na vasi?

Organizacijski razvoj Partije po osvoboditvi

Specifični pogoji, v katerih se je v toku osvobodilnega boja razvijala ljudska revolucija pri nas na Stajerskem, za razliko od ostalih predelov Slovenije, a predvsem absolutno agrarni karakter okraja, so imeli močan vpliv na rast naše Partije v prvih časih po osvoboditvi. Partija, že itak maloštevilna, je svoje najboljše kadre dala narodno osvobodilni vojski in tako, vsled oportunističnega odnosa do novih sprejemov, ki se je vse do nedavnega kakor rdeča nit vlekel skozi vse partijske organizacije, ostala kvantitativno zelo slaba. Ob osvoboditvi v letu 1945 je bila večina članov Partije v mestu Ptuj, do čim večina vasi in podjetij ni imela svojega partijskega vodstva. Kako škodljive posledice je imelo pomanjkanje dela Partije na vasi predvsem v našem okraju, kjer se vodi in se bo vodila odločilna borba za zmago socializma prav na naši vasi, so pokazali zelo nazorno že jesenski dnevi v letu 1945. Namesto mladih sil, prekaljenih v toku osvobodilnega boja in v prvih dneh graditve ljudske oblasti, so prihajali v njo razni špekulanti in oportunistični elementi, ki s Partijo in z borbo delovnih množic za zgraditev boljšega družabnega reda niso imeli ničesar skupnega. Razumljivo je torej, da partijske organizacije, številčno šibke, oslabilne s delom nezdravih elementov in odtrgane od osnovnih kmečkih množic, niso mogle dovolj uspešno povesti množice na volitve 11. novembra 1945. leta. Nepravilna ocena politične situacije, nebudnost napram vse močnejšemu rovanju razrednih sovražnikov in protiljudskega klara in kot nujen rezultat slabi volilni uspehi v nekaterih vaseh okraja, kjer so množice, ob pomanjkanju partijskega vodstva brez perspektive šle na volitve — vse to je predstavljalo težko šolo za Partijo ptujskega okraja. Po detajlni in vsestranski analizi situacije je Partija pozimi leta 1945/46 pristopila k splošni čistki vseh oportunističnih, antipartijskih in nezdravih elementov. S tem je bil storjen odločen korak k utrditvi Partije, sam revolucionarni ukrep in sprejem novih članov pa je dvignil njen ugled in avtoriteto pri množicah ljudi, ki so se do takrat same, spontano in z dokaj slabimi uspehi borile proti kulaškim izkoriščevalcem.

Po čistki v decembru 1945 je Partija vidno rasla in se krepila. V stalni borbi za čistost ljudskih odborov, za jačanje Osvobodilne fronte in za graditev socialističnega gospodarstva — o čemer bom govoril pozneje — so se kalile partijske organizacije in se razvijale v vodilna jedra naših združenj, podjetij in ljudskih odborov.

Dejstvo je, da obstajajo pri nas v našem okraju vsled nenehnega zaostavanja razredne borbe že dolgo časa vsi pogoji za hitrejšo teritorialno in številčno širjenje naše Partije. Mase delavcev v Strnišču in Majšpergu, po naših kmečko-obdelovalnih združenjih in na naših vaseh s svojim vsakodnevnim delom dokazujejo veliko predanost Partiji, ljudski oblasti in graditvi socializma, a vendar jih naša Partija ni znala pritegniti v svoje vrste in jim s tem dati svoje največje priznanje za njihovo delo. Kje je bil vzrok te velike pomanjkljivosti, malomarnega odnosa do novih kadrov, do ustvarjanja partijskih organizacij v sleherni naši vasi kot pogoj za zgraditev socializma na vasi?

Centralni komitet naše Partije je po vsestranski analizi partijskega dela v našem okraju ugotovil, da nosi glavno krivdo za nepravilno sprovajanje partijske linije Okrajni komitet Partije. Okrajno partijsko vodstvo ni pokazalo dovolj paznje širjenju partijskih organizacij, ustanavljanju novih celic in ideološki vzgoji mladih komunistov. Jasna linija naše Partije do kulakov, do naših razrednih nasprotnikov na vasi, se ni izvajala dosledno, v interesu vaškega proletariata, malih in srednjih kmetov, temveč se je v gotovih primerih popuščala nemoštem zlorabljenju krajevnih oblasti v zaščito kulaških interesov. Razumljivo je, da takšno vodstvo ni moglo več voditi Partije in delovnih množic našega okraja naprej po revolucionarni poti graditvi socializma na vasi, temveč je moralo biti izmenjeno. Centralni komitet KPS je v cilju izboljšanja partijskega dela na podlagi člena 35. Statuta KPJ razpustil Okrajni komitet in do volitev novega komiteta postavil svojo komisijo.

Razpust Okrajnega komiteta je zelo ugodno vplival na partijske in nepartijske množice okraja. Izboljšal se je stalni kontakt med okrajnim partijskim vodstvom in osnovnimi organizacijami, ki je nujen potreben za pravilno delo celice in do dobro gospodarsko in politično vodstvo okraja. V enem samem mesecu je bilo ustanovljenih 7 celic, 11 partijskih rojev, sprejetih 113 članov in 146 kandidatov in izvoljen novi okrajni odbor Fronte, ki bo pod močnim vodstvom Partije sprovajal jasno linijo naše Partije

Konferenca je sprejela delovno resolucijo

Na podlagi poročil, podanih na današnji partijski konferenci, kakor tudi na podlagi diskusije, sprejemamo delegati konferenca vrsto novih nalog, katere nam bodo omogočile uspešnejšo gradnjo socializma. Pred vsem tem po pozdravljanju odločni ukrep CK-KPS, ko je na podlagi ugotovljenih grobih napak, katere je delal bivši Okrajni partijski komitet, istega razpustil in začasno postavil novo partijsko vodstvo.

Delovna resolucija, katero danes sprejemamo, ko smo izvolili svoje novo partijsko vodstvo in delegate za 11. kongres KPS in za katere izvedbo je garant celotna Partija našega okraja, je naslednja:

1. Za vsesplošno uspešnejše izvajanje nalog se v najkrajšem času postavi po vseh vaseh, kjer še ni danes partijske celice, simpatizerske grupe, kjer pa je možno postaviti celice takoj, se iste postavi. S tem moramo čimprej zagotoviti obstoj partijske celice v sleherni vasi okraja. Po tovarnah, podjetjih in obratih bomo isto pospešili s postavljanjem simpatizerskih grup — oziroma celic. Ne prenehoma bomo sistematično dvigali številnost Partije, ideološko dvigali partijske in ostale kadre ter se ne prenehoma borili za kristaliziranje vsega partijskega članstva. Za vzpostavitev novih simpatizerskih grup in partijskih celic so za svoje okoliše odgovorne posamezne partijske celice.

2. Za ideološki dvig partijskega članstva in samih sekretarjev osnovnih partijskih organizacij bomo do 30. 1. 1949 imeli v okraju dva partijska tečaja po 21 dni, katere bodo posejali vsi sekretarji osnovnih partijskih organizacij okraja. Nadalje bomo vztrajno vodili že pričeti študij po celicah in istega izboljševali s stalnimi seminarji, kateri se že vrše na osmih centrih okraja. Na te seminarje bomo redno pošiljali namestnike sekretarjev partijskih celic tako, da bodo oni v celici poleg sekretarja najmočnejši ideološki kader, kateri bodo tudi v največjo pomoč samemu sekretarju in celotni celici. Kot tretji način za vztrajno ideološko dvigovanje vsega partijskega članstva je individualni študij, na katerega bomo polagali največjo pažnjo. Sleherni član Partije bo preko zime vsak dan dobil golovi čas, da se bo sam izgrajeval in usposabljal za uspešnejše vodenje vseh predstojajočih gospodarskih in političnih nalog.

3. Za pomoč OF v okraju, da se bo tudi njeno članstvo stalno ideološko gradilo in da se v najkrajšem času utrdi organizacijska plat vseh frontnih organizacij, bodo partijske celice pokrenile vse potrebno, da se 100% izpolni politni plan, katerega je sprejelo zadnje zasedanje plenuma OF okraja.

4. Partijske celice bodo predvsem v razdobju, ko se združujejo SKOJ in mladinska organizacija v enotno mladinsko organizacijo, istim vsestransko pomagale. Mlajši člani Partije, sprejeti iz SKOJ-a in v zadnjem času, bodo še v nadalje delali v mladinski organizaciji, celice pa kot celote jim bodo nudile vso pomoč.

5. Partijsko članstvo po tovarnah in obratih se bo odločneje borilo za dvig članstva iz vrst delavcev, in tako pomagalo utrjevati sindikalno organizacijo in dvigati delovno disciplino. Vse bolj bo Partija delala med polproletarci, katerih je še v tovarnah in obratih našega okraja pretežna večina, jim nudila vse več ideološkega znanja in postopoma, vendar v najhitrejšem času napravila iz njih zavedne delavce socialistične gradiva.

6. Vse partijsko članstvo okraja se bo dnevno borilo za nadaljnje kristaliziranje ljudske oblasti oziroma KLO-jev. V najhitrejšem razdobju morajo biti Krajevni ljudski odbori očisti vsi kulaški in špekulantski elementi, kateri so še danes vrinjeni v posameznih odborih ljudske oblasti in potem katerih načrtno sabotirajo razne gospodarske ukrepe in v zvezi s tem samo gradnjo socializma. Nadalje bodo partijske celice okraja stalno pomagale ljudski oblasti s tem, da bodo v njih konkretno sodelovale partijsko članstvo, kakor tudi, da bodo potom svojega članstva in članstva OF izvajale in uresničevale petletni plan krajevnih, oziroma okrajnega odbora oblasti. Partija ptujskega okraja se bo borila tudi za to, da si Krajevni ljudski odbori ustvarijo svoja gospodarstva — ekonomije, kakor tudi, da se kmečko obdelovalne zadruge, katere v okraju že obstajajo, kvalitetno izpopolnijo in postanejo trdna baza višjega tipa združenstva. Partija bo pospešila, da se hitreje ustanovljajo še nove kmečko obdelovalne zadruge.

7. Da pa se bo splošno naše združništvo hitreje razvijalo in zajelo čim večje število naših kulturno še zaostalih, vendar dobro mislečih ljudi, se bo Partija borila za čiščenje odborov kmečkih združenj od vseh njihovih špekulativnih ter sabotirajočih toliko časa, dokler ne bo sleherni izkoriščevalski element izrinjen iz vodstev naših kmečkih združenj. Vsaka partijska celica se obvezuje, da na svojem področju nemudoma pristopi k utrditvi tamkajšnjih združenj in njihovih upravnih odborov.

8. Za uresničitev vseh zgoraj citiranih nalog pa se bo Partija potom svojega članstva, frontnih množičnih organizacij in ljudske oblasti odločneje borila proti vsem poskusom ostankev kapitalističnih elementov, ki bi še na kateri koli način skušali rušiti pridobitve naše NOB in same gradnje socializma. Zato bomo posvetili mnogo večjo budnost za nadaljnje kristaliziranje in graditev ljudske oblasti in odborov OF, da bodo isti vsepovsod kos svojim nalogam, ki jih pred njih postavlja Partija. Še odločneje pa se bomo borili za kristaliziranje samega članstva Partije, kakor tudi za budnost v sami Partiji, tako da bomo v slanju vsestransko uresničevati svoj program, sprejet na V. kongresu KPJ.

Za uresničitev teh nalog se obvezujemo svojem Centralnemu komitetu in samemu sekretarju tovarišu TITU.

Delegati partijske konference okraja Ptuj.

Ptuj, 23. oktobra 1948.

v mase članstva Osvobodilne fronte. S tem in s sklepi današnje partijske konference, ki bo izvolila iz svoje srede nov Okrajni komitet, so podani pogoji, za doslednejše izvajanje nalog V. kongresa KPJ v cilju širjenja in utrjevanja naših osnovnih partijskih organizacij.

Vloga Partije pri graditvi Osvobodilne fronte

Tovariši! Ena od največjih nalog, ki je stala po osvoboditvi pred našo Partijo, je bila: čuvanje in utrjevanje politične enotnosti ljudstva, ki je bila v času osvobodilne borbe tako jasno ustvarjena v Osvobodilni fronti kot vseljidski politični organizaciji.

Popreje sem navedel, da je OF pri nas v našem okraju postala, vsled slabšega razvoja OF gibanja, svojina širokih delovnih množic šele v zadnjih dnevih fašistične okupacije. No, kljub temu je kaj kmalu postala borbena zveza ljudstva, ki je v njej začutilo močno orodje v borbi proti sovražnikom, ki so stali prikriti na naših vaseh in čakali moment, ko pridobijo nazaj izgubljene pravice. Protiljudski elementi, na čelu z izredno močno klerofašistično duhovščino, so kaj kmalu začutili nevarnost, ki jim preti od doslej neukih in potrepeljivih množic, katere so pozabile na strankarske boje in se strnjene v enotni fronti pričele boriti za izgraditev pravičnejšega družbenega reda.

Sovražnik ni mogel direktno napadati naše Fronte, mobilizirati svoje zakrknjene hlapce v borbi proti politični enotnosti ljudstva, ker se je zelo jasno zavedal, kako globoko je zasidrana v srčih izkoriščanih in tlačanih ljudi, katerih je bila edina opora v času težkih dni fašistične tiranije in na čelu katere je stala Partija, prekaljena v neštelih borbah proti sovražnikom ljudstva. Ljudje, ki so z mirno roko blagoslovljali belogardijske in ustaške krvavke za časa takozvanega »izgnanstva«, so se z vso energijo in z vsemi v dvatisoč letih preizkušenimi metodami vrgli na razbijanje OF z jasno zavestjo, da s tem zedajajo prvi udarec tudi naši Partiji. Hlinavsko so govorili in še govorijo, da je OF bila nujno potrebna v času okupacije, v času borbe proti fašizmu, a da danes ni več potrebna niti koristna. Pa li so hvalo zaslugam naše Fronte v preteklosti, zgodovinski vlogi, katero je odigrala in na kraju katere mora, v cilju zagotavljanja »demokracije« prepuštili me-

sto drugim, a najhujše politikom bivše Jugoslavije.

Trda, tovariši, je bila bomba naše Partije za očuvanje politične enotnosti ljudstva, za očuvanje OF kot nujnega pogoja za uspešno graditev socializma. Sovražnik je po naših krajih, a predvsem po naših vaseh, z najbolj zločinskiimi metodami zlorabljal verska čustva ljudstva v svoje podle namene. Mi lahko smelo trdimo, da nikjer v Sloveniji ni bila zapažena takšna koncentracija sovražne propagande v cilju razbitja Fronte kot pri nas na Stajerskem. Razumljivo je, da je imel sovražnik v nekaterih krajih uspehe vsled nebudnosti nekaterih frontnih aktivov, vendar so ti uspehi bili lokalni, trenutnega značaja, ki so se kmalu, vsled svoje neumne podlage spremenili v poraz. Kdo na naših vaseh se z nasmehom ne spominja vseh mogočih rokov o Angležih, Amerikancih, križarjih, »skupnih kotlih« itd., paroli, ki so v svoji končni fazi zelo jasno pokazale pravo sliko reakcionarne duhovščine in njenih pomagačev. Partija pa je s svojim pravilnim vodstvom, s perspektivami socialistične graditve, ki jih je dala osnovnim masam delovnih ljudi, v teh borbah proti reakciji ojačala OF in jo usposobila, da krene še z večjim elanom v borbo za dvig gospodarske in politične zaostalosti naše vasi. Poglejmo, kakšen je številčni porast OF v našem okraju:

Ob osvoboditvi v maju 1945 je štela fronta 3480 članov, v decembru 1945 12.610 članov vključenih v 134 odborih fronte, v decembru 1946 20.170 članov, v decembru 1947 24.638 članov, danes pa znaša število članstva Fronte v našem okraju 25.219 članov, vključenih v 153 vaskih odborih.

Iz navedenih števil se zelo jasno vidi velik porast članstva OF, ki nas pa zdaleka še ne more zadovoljiti. Pri graditvi Fronte je bilo zagrešenih niz napak, niz slabosti, ki bi jih Partija ne smela dovoliti.

Ker ni bilo mogoče razbiti Fronte od zunaj, je sovražnik z vrvanjem razrednih nasprotnikov na odgovorne položaje poskušal od znotraj minirati. Dolgo časa so v nekaterih naših frontnih odborih gospodarili kulaški elementi in v njem imenu polzkušali blažiti razredno borbo na vasi. Jasno je, da v teh krajih Fronta ni mogla biti privlačna za mase, ki so vsled tega bile izpostavljene nemoštemu vplivu in izkoriščanju kulaštva. Fronta, ki je po osvoboditvi kot

Izvoljen je bil Okrajni komite

Zagar Zoran, Grden Lovro, Mavser Ivan, Živic Jože, Briski Lojze, Leskovec Franc, Mirtič Miha, Fuks Mane, Belšak Franc, Kovačič Zlatko, Furlan Dušan, Štirc

Franc, Hedžet Zora, Mirtič Lojzka, Kosi Franc, Martinc Anton, Kolarič Martin, Potočnik Anton, Zidarič Franc

Kandidati Okrajnega komiteja

Frangeš Alojz, Kelc Vinko, Kopše Anka, Zidarič Julka, Prelog Franc, Vrhnjak Jo-

že, Rebernak Franjo, Seruga Jože, Donaj Franc, Petrovič Janez.

Okrajna revizijska komisija

Mirtič Lojzka, Vauda Ivan, Ilvar Ivan, Babič Ančka, Šlampa Milena.

In delegati za drugi kongres KPS

Bratko Ivan, Kveder Dušan, Vošnjak Mitja, Goršič Mirko, Zagar Zoran, Grden Lovro, Mavser Ivan, B.iški Lojze, Bel-

šak Franc, Leskovec Franc, Hedžet Zora, Furlan Dušan.

transmisija za sprovajanje partijske linije pravilno in uspešno izvedla veliko število gospodarskih in političnih nalog, mora v bodoče imeti večjo pomoč od strani partijskih organizacij našega okraja. Partijske celice in tudi vodilni komunisti okraja bodo morali pri graditvi Fronte, širjenju njenega članstva, posebnost pa še dvigu njene ideološke ravni na linijo marksizma-leninizma posvečati v bodoče mnogo več pažnje. Naj pravijo ljudje okoli nas karkoli hočejo, vendar mi, ki v vsakodnevni praksi, v stalni borbi z razrednimi sovražniki na va-

seh, s kamnom na kamen gradimo socializem, vemo, da nam OF, ta enotna gospodarsko-politična organizacija delovnega ljudstva ni bila nikdar bolj potrebna kakor danes. S pravilnim izkoriščanjem in usmerjevanjem te masovne baze naše Partije, z vnašanjem jasne perspektive v njeno delo in z dosledno borbo proti vrvanjem razrednih sovražnikov, bodo naše osnovne partijske organizacije dosegale večje uspehe na samem poprišču bitke za socialistično rekonstrukcijo našega kmetijskega gospodarstva.

Delo Partije na izgradnji ljudske oblasti

Tovariši! Največja pridobitev ljudske revolucije, izvršene v toku osvobodilnega boja, je vsekakor naša ljudska oblast. Pred Partijo našega okraja je stalo ob osvoboditvi vprašanje: Izgraditi in razvijati to oblast revolucionarnega ljudstva, usposobiti jo za dokončen obračun z vrženo buržoazijo in njenimi sopotniki, prevzeti komandne pozicije v gospodarstvu in s tem omogočiti hitrejšo graditev socializma. Partijske organizacije, čeprav slabe in maloštevilne, so resno pristopile k prvim volitvam krajevnih narodno osvobodilnih odborov v jeseni leta 1945, od katerih je bil odvisen uspeh vse prve obnovitvene etape graditve našega gospodarstva in novega državnega aparata. Pri volitvah v krajevne odbore so bili izvoljeni po večini ljudje, ki so na en ali drug način sodelovali z narodno osvobodilnim gibanjem. Med te ljudstvo in Osvobodilni fronti predane ljudi se je že takrat vrinilo gotovo število potuhnenih špekulativ in političnih karieristov, ki so polzkušali izkoristiti svoj položaj v osebne koristi; njih in njihove tendence so partijske organizacije, nekeje z manjšim uspehom, razkrinile in odstranile iz odborov oblasti. Drugi, toda večji del članov prvih krajevnih odborov, pa je vsled svoje gospodarske, razredne pripadnosti pričel že kmalu nasprotovati liniji naše Partije in gospodarski politiki ljudske oblasti, ki je s svojimi ukrepi, v interesu velike večine ljudstva, pričela rušiti ostanke kapitalističnih odnosov v podjetjih in na vaseh. Razumljivo je, da tako oslabilni ljudski odbori niso mogli vedno z uspehom reševati nalog, ki so se postavljale pred njih.

Partijske organizacije, katere so budno pazile na rast ljudske oblasti, so sicer pravilno ocenile pojave razrednega sovražnika v nekaterih oblastnih odborih, niso pa vodile dovolj principielne in brezkompromisne borbe za njih odstranitev. Nekateri naši komunisti, sicer predani Partiji in stvari socializma, niso dovolj resno vzeli vprašanja razkrinkavanja protiljudskih elementov v odborih, ki so namerno zavirali naš razvoj, temveč so z administrativnimi ukrepi hoteli nadomestiti zamujeno politično delo. Vsled tega nepravilnega in škodljivega stališča je bilo delo v mnogih vprašanih oteženo.

Dvig in ureditev našega gospodarstva

Tovariši in tovarišice! Poglejmo, kakšno je bilo delo Partije in preko nje ljudske oblasti na dvigu in ureditvi našega gospodarstva in življenjskega standarda delovnih ljudi.

Naša Partija je po svoboditvi z nezmanjšano silo nadaljevala in usmerjala tok ljudske revolucije naprej. Ustaviti se na pol pola, zadovoljiti se samo z oblastjo delovnega ljudstva, dočim so skoraj vsa proizvodna sredstva še bila v rokah buržoazije, bi pomenilo propast, pomenilo skreniti z linije marksizma-leninizma, na čigar temeljih je bila grajena vsa naša borba. Trebalo je doleteti buržoazijo, prevzeti komandne pozicije v gospodarstvu in svoje roke in nadalje plansko razvijati, v cilju dviga življenjskega standarda ljudstva, družbeno proizvodna sredstva.

Prvi ukrep, h kateremu je pristopila ljudska oblast, je bilo ugotavljanje volnega dobička. Protiljudski elementi so v času, ko se je ljudstvo borilo za svojo svobodo, za svoj nacionalni obstoj, trgovali in s sodelovanjem okupatorja množili svoje bogastvo. 36 volnih dobičkarjev je bilo obsojenih na 7 milijonov 445.895 din volnega dobička, ki ga je ljudska oblast uporabila za dvig svojega gospodarstva.

Drugi ukrep, drugi udarec po glavi buržoazije je bila agrarna reforma. Stoletja je naš kmet obdeloval tujo zemljo in s svojim znanjem ustvarjal bogastvo veleposesnikom, bankirjem in cerkveni oligarhiji. Zemlja, za katero se je boril, je imela svojo zgodovino v »stari pravdi« kmečkih puntarjev, v prevarantski agrarni reformi bivše Jugoslavije, v Vestfaliji in Ameiki, kamor je s svoje grude moral iti služiti fuj kruh. No, ljudska oblast je odvzela zemljo izkoriščevalcem in jo dala tistemu, ki jo obdeluje. Veleposesnikom, bankirjem, cerkvi, narodnim izdajalcem in drugim je bilo odvzeto skupno 5940 ha zemlje; od tega 2807 ha obdelovalne in 3133 ha gozdov.

1602 ha obdelovalne zemlje je bilo razdeljeno med 1014 agrarnih interesov in kolonistov. Državna posestva in tovarniške ekonomije so dobile skupno 912 ha obdelovalne zemlje. Ostalo zemljo upravljajo LO, na podlagi katere pa se v zadnjem času pristopa k ustanavljanju zadržnih ekonomij. Z agrarno reformo je ljudska oblast likvidirala vodilno buržoazijo na vasi, dvignila zavest doslej izkoriščanih kmečkih množic in ustvarila prve pogoje za razvoj združništva.

Tretji ukrep in ob enem dokončno podzavljevanje vseh proizvodnih podjetij je bila nacionalizacija večje in pozneje še manjše industrije. Ljudska oblast je z zapleno lastnine narodnim izdajalcem in z nacionalizacijo proizvodnih podjetij zasegla 26 večjih in manjših podjetij v skupni vrednosti 920 milijonov 897.981 dinarjev; v teh podjetjih je bilo zaposlenih 1690 delavcev in nameščenecv. Končno je bilo izkoriščanje človeka po človeku v privatnih kapitalističnih podjetjih in proizvodna sredstva so pričela služiti ljudstvu. S tem je ljudska oblast dokončno likvidirala privatno lastnino nad proizvodnimi sredstvi v industriji in usmerila pogoje za prehod v socialistično plansko proizvodnjo.

Proizvodnja je bila v rokah družbe, toda razdeljevanje produktov je bilo še vedno v rokah privatnih špekulativ in trgovcev, ki so z raznimi špekulativnimi manipulacijami onemogočali pravilno in plansko razdeljevanje blaga. Likvidacija privatnega sektorja v trgovini pa ni bilo mogoče izvršiti samo z administrativnimi ukrepi, temveč s temeljitimi pripravi in usposabljanjem zadržnega in državnega sektorja trgovine. Poglejmo, kako je ljudska oblast postopoma in brez motenj v pravilni distribuciji blaga likvidirala privatno imovino.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Leta 1945: zadrugi sektor je dobival 30%, privatni 70%.

Leta 1946: zadrugi sektor je dobival 40%, privatni 40%, državni 20%.

Leta 1947: zadrugi sektor je dobival 35%, državni 50%, privatni 15%.

V drugi polovici leta 1947 je privatni sektor trgovine dobival še samo 28% konfekcije.

Leta 1948: državni sektor je dobival 67%, potrošniške zadruge 25%, industrijski magazini 8%.

(Kmetijske zadruge niso štete, ker so pričele trgovati po vezanih cenah).

Kot je iz gornjega razvidno, je privatna trgovina bila zadušena s porastom zadruga in državnega sektorja ter je ukinitev trgovskih obroti spomladati letošnjega leta bila samo formalnega značaja.

Tovariši in tovarišice!

Proizvodnja, odkupi in distribucija so bili s tem popolnoma v rokah državnega socialističnega in zadruga sektorja. Okrajni in krajevni ljudski odbori so začeli svoje lokalno gospodarstvo v cilju neposrednega dviga življenjskega standarda. Tako obstoja danes 10 okrajnih in 27 krajevnih proizvodnih in uslužnostnih podjetij s skupnim številom 629 delavcev.

Okrajni ljudski odbor je nato po temeljnih pripravah pristopil k izdelavi petletnega plana razvoja narodnega gospodarstva. Naš petletni plan okraja predstavlja ogromen uspeh ljudske oblasti, ki je po nepolnih dveh letih uspela izvršiti uspešen prehod iz anarhičnega

gospodarstva v fazo vsesplošnega planiranja, ki bo občno dognilo kmetijsko in industrijsko zmogljivost socialističnega in zadruga sektorja v cilju hitrejšega dviga materialne ravni ljudskih množic.

Poglejmo, kaj stoji v prvem poglavju našega petletnega plana:

Okraj Ptuj bo v razdobju prve gospodarske petletke v letih 1947 do 1951 v okviru zveznega, republiškega in lastnega gospodarskega plana prvenstveno in neposredno doprinal k dviganju življenjske ravni prebivalstva svojega okraja ter z mobilizacijo vseh ljudskih sil in z izkoriščanjem vseh lastnih surovinskih virov razvil lokalno gospodarstvo in s tem ustvarjal nadaljnje predpogoje za dvig življenjske in kulturne ravni ljudskih množic svojega okraja.

Okraj Ptuj bo iz svojih lastnih sredstev investir v neproizvajalne in proizvajalne panoge svojega gospodarstva 91 milijonov 950.000 din; od tega v neproizvajalne panoge z namenom, takoj in neposredno dvigniti življenjsko in kulturno raven prebivalstva, 57.529.000 din ali 62,57%, v proizvajalne panoge pa 34.422.000 din ali 37,43%. S poizvovalnim in načrtnim delom bo ta okvirni investicijski znesek znatno povečal, najmanj pa za 9.300.000 din, kar predstavlja 10,11% od skupne investicijske kvote.

Takšno, tovariši, je bilo delo ljudske oblasti pod vodstvom naše Partije pri dvigu in izgradnji našega socialističnega gospodarstva.

Borba Partije za socialistično rekonstrukcijo kmetijskega gospodarstva

Naš okraj ima z ozirom na glavno proizvodno panogo v svoji ogromni večini kmetijski karakter. Vsled tega je bila tudi glavna pažnja naše Partije posvečena dvigu kmetijske proizvodnje na naši vasi, kjer se bilje bitka za novo, naprednejšo obliko gospodarstva, za socialistično rekonstrukcijo kmetijstva. Ni treba posebej poudariti, da je današnja oblika kmetijske proizvodnje kot dediščina kapitalistične družbe z ozirom na mogočen razvoj socialističnega gospodarstva, zelo zaostala in nikakor ne odgovarja družbenim potrebam. Kljub prekomernemu delu večine naših kmetov, kmetijstvo ne daje iz sebe toliko kot bi sicer ob boljši, naprednejši organizaciji, intenzivnejšem gospodarjenju in izkoriščanju strojev lahko dalo skupnosti. Razdrobljenost kmetijskih posestev, anarhično proizvajanje družbeno potrebnih, prehranbenih in industrijskih pro-

izvodov, špekulacije in gospodarske sabotaže kulaških elementov — vse to onemogoča uspešno planiranje in pospeševanje kmetijske proizvodnje, ki nam je danes, vsled vedno večjih potreb razvijajoče se socialistične industrije nad vse potrebna.

Partija se je že takoj po osvoboditvi lotila vprašanja reorganizacije našega kmetijstva. Pod njenim vodstvom so zrastle že v letu 1945 prve zadrugne organizacije, obnovitvene, živinorejske, nabavno-prodajne, vinarske in druge, ki so mobilizirale delovne ljudi naših vasi za čimprejšnjo obnovu in konsolidacijo našega gospodarstva, ter vnašale duh sodelovanja in kolektivnosti v življenje in delo svojih članov. Partija je budno spremljala razvoj zadrugištva, zavedajoč se, da gradi temelje novi, naprednejši obliki kmetijskega gospodarstva.

Razvoj zadrugištva

Poglejmo, tovariši, kako se je razvijalo zadrugištvo pri nas po osvoboditvi:

V letu 1945 sta bili ustanovljeni na teritoriju našega okraja samo dve nabavno-prodajni zadrugi (če ne računamo dveh vinarskih zadrug v Ptuj in Ormožu, katere so — podedovane iz bivše Jugoslavije — slinele na popolnoma kapitalistični bazi). Te zadruge, bolj rečeno zadrugne centrale, so imele 11 poslovalnic na terenu s 3055 člani in so se bavile skoraj izključno s trgovino. Kljub temu, da so v svojem nadaljnjem razvoju, širjenju in jačanju vse do reorganizacije, zadržale skoraj izključno trgovski karakter, so vendar odigrale ogromno vlogo pri pravičnem funkcioniranju prehrane prebivalstva, razmerjavi dohoda med mestom in vasjo in pri prevzgoji ljudi s staro kapitalistično miselnostjo. Nabavno-prodajno zadrugištvo je položilo temelje nadaljnjemu razvoju zadrugištva. Z uspešno izvedeno decentralizacijo »Naproz« se je zadrugištvo dvignilo na novo razvojno stopnjo, na stopnjo organizirane borbe za dvig gospodarske in kulturne ravni naše vasi, v okviru katere bo trgovina služila le kot sredstvo za izmenjavo in nakup kmetijstvu potrebnih artiklov, iz dveh samostojnih »Naproz« s 3055 člani v letu 1945 se je razvilo 69 kmetijskih zadrug z 11.691 člani in 56.123 družinski člani, kar predstavlja veliko večino vseh prebivalcev okraja.

Poleg kmetijskih zadrug je bilo v letu 1946 in 1947 ustanovljenih še 5 kmetijsko obdelovalnih zadrug višjega socialističnega tipa. Te zadruge višjega tipa, katere so ustanovili agrarni interesi — kolonisti in samostojni kmetje —, dokazujejo s svojimi že doseženimi uspehi, kljub ogromnim začetnim težavam, s katerimi se borijo (pomanjkanje živine, gospodarskih poslopj, stanovanj itd.) in kljub podvojeni sovražni propagandi o »kolhozih«, »skupnih kotlih« itd., vso prednost skupnega, zadruga gospodarstva. Na primer: zadruga Osojnik pri Ptuj je imela ob ustanovitvi 25 glav živine, danes poseduje 72 glav goveje živine in 6 konj. Člani zadruge so v letošnjem letu pridelali 3000 kg pšenice na ha, kar je nedvomno eden največjih tovrstnih uspehov v Sloveniji. Zaslugo za ta uspeh ima v polni meri partijska organizacija zadruge, ki je tudi v organizacijskem pogledu med najboljšimi v okraju.

No, tovariši, to je seveda samo en del, samo groba razvojna plat našega zadrugištva. Dejstvo je, da pomeni ta razvoj ogromen uspeh za našo Partijo, za našo OF in za naše gospodarstvo sploh. Toda naše partijske organizacije so poleg tega pri graditvi socialističnega zadrugištva zagrešile niz napak in propustov, katere je treba ozvesti s pravo, resnično kritiko, vredno naše Partije, da bi nam jih bilo omogočeno popraviti čim prej in dosledneje v našem bodočem delu.

Prvo. Partijske organizacije so posvečile v splošnem premalo pažnje poglobljanju razredne diferenciacije na vasi. Kulaški elementi, nerazkinkani v masah, so še nadalje in neovirano vršili gospodarski pritisk na male kmete, bajlarje in agrarne interese ter jih v pomanjkanju delovne sile brezobzirno izkoriščali. Razumljivo je, da se je vsled tega pasi-

vizirala tudi masa srednjih kmetov, ki je v nekaterih krajih, kot konkretno v Cirkovcih, Slovenji vasi in Lovrencu nastopala skupno s kulaki proti ljudski oblasti. Jasno je, da je vsled takega stanja bil razvoj zadrugištva silno otežčen, množice delovnih kmetov pa so istovetile trdno in razredno linijo naše Partije z oportunističnim delom nekaterih partijskih organizacij in prirodno, izgubljale zaupanje v pravičnost naše poti. To je prva in največja slabost našega preteklega dela.

Drugo. Nekatere naše partijske organizacije so dopustile vplivanje kulaških elementov v upravne odbore kmetijskih zadrug in s tem že v samem početku kompromitirale nov tip našega zadrugištva. Mislim, da ni potreba poudarjati, da je že sama pojava razrednega sovražnika v vrstah upravnega odbora zadruga demoralizirala napredne kmečke množice, katere so, ob pomanjkanju političnega dela, nasledale kulaški demagogiji. Mesto, da bi bile zadruge, kot produkt nadaljnjega razvojnega procesa naše ljudske revolucije, močno orožje Partije v borbi proti kulakom, je v mnogih krajih, v obratnem smislu, zadruga postala orožje kulaštva za borbo proti revolucionarnim ukrepom ljudske oblasti. Razumljivo je, da zadrugištvo po tej poti ni moglo napredovati.

To je, tovariši, samo nekaj bistvenih slabosti dela naših partijskih organizacij na vasi. S pravilno analizo vseh uspehov in napak, storjenih na polju graditve našega zadrugištva v vsaki posamezni partijski organizaciji, s pravičnim pojmovanjem ogromne važnosti socialistične rekonstrukcije našega kmetijstva, bomo v bodoče že z večjimi uspehi izvrševali naloge, ki jih bo postavila pred nas naša Partija. Naša vas bo s tem in z gradnjo zadrugišnih domov dobila nov pomen in nove poglede v jutrišnji dan. Zadrugišni domovi bodo postali center vsega gospodarskega in kulturnega življenja naše vasi in središče za realizacijo ustvarjalnih zamisli naših kmetov. Kmetijske zadruge se bodo pod pravičnim, stalnim in budnim vodstvom naše Partije razvile v borbeno, gospodarsko politično organizacije, ki bodo odpravljale težke sledove preteklosti in vodile brezkompromisno borbo proti vsem vaškim močnim in špekulantom, ki zavirajo razvoj naše vasi.

Tovariši in tovarišice! V svojih izvajanjih sem samo v glavnih obrisih nakazal vso ono slavno pot, ustvarjalno delo naše Partije od formiranja prvih naših part. organizacij do močnega, organiziranega odreda, ki danes na čelu delovnih množic vsega okraja bilje bitko za zmago socializma. Ko danes v pripravah za II. kongres KPS podajamo kritično, kot to znajo samo komunisti, obračun o svojem delu, z zavestjo in ponosom ugotavljamo, da smo v vsakodnevni, trdi in ostri borbi z razrednim sovražnikom nenehno dvigali stavbo socialistične graditve. Naj pravijo klevetniški naše Partije, našega v stoterih borbah preizkušene vodstva, kar koli hočejo, mi bomo gradili socializem s podvojenimi silami naprej po poti, ki nam jo je začrtal zgodovinski V. kongres. Z doslednim realiziranjem sklepov V. kongresa naše Partije, z nenehnim proučevanjem ideologije marksizma-leninizma in z ostro borbo proti

O organizacijskem delu Partije

le referiral tov. Grden Lovro

Po referatu tov. sekretarja je o organizacijskem delu Partije v ptujskem okraju referiral org. sekretar Okrajne partijske komisije tov. Lovro Grden. Dejal je:

Ko podajam v imenu partijske komisije za okraj Ptuj poročilo o organizacijskem delu Partije ptujskega okraja, hočem na kratko prikazati notranje življenje naše Partije v ptujskem okraju.

Nedvomno nam je V. kongres KPJ začrtal jasno pot, po kateri se razvija naša slavna Komunistična partija. Sprejetje Statuta in Programa Partije nam daje še večje revolucionarne poletje za izgraditev naše Partije.

V. kongres KPJ nam je dokaz, kako je naša Partija enotna, da je na tem kongresu nastopala Partija, kot eden, čeravno v času, ko je bilo njeno vodstvo in njeno delo izpostavljeni napadom drugih komunističnih partij, napadom, ki so bili po svoji neutemeljenosti doslej neznani v zgodovini delavskega gibanja.

V. kongres je bil močna manifestacija enotnosti Partije, nedvoumen odgovor vsem tistim, ki hočejo razbiti našo Partijo in našo državo.

Kakor je naša Partija nastopala enotno na V. kongresu, tako nastopa in bo tudi nastopala v bodoče pri vsem partijskem delu današnjega družbenega razvoja.

Nedvomno so se tudi tukaj dokazali naši pravilni odnosi v naši partijski organizaciji. Predvsem je za časa ilegalnega dela naši Partiji v predaprilski Jugoslaviji, kakor tudi za časa narodno osvobodilne borbe, uspelo povezati vse jugoslovanske narode v borbo proti okupatorju za osvoboditev izpod okupatorjevega jarma. Ravno tako je v naših partijskih organizacijah sedaj po osvoboditvi, v času, ko se naša Partija bori na gospodarskem polju za izgraditev socializma v tesnih lovariških medsebojnih odnosih, kateri so zgradili novega človeka, čigar čustva in zavest so povsem drugačna od človeka v kapitalističnem redu.

Ta novi človek bo nesebičen, iskren, hraber in skromen. Koristi ljudstvu in ljudski oblasti, bo njemu najvišji zakon. Že sedaj se pojavljajo ljudje, ki se bore za čuvanje ljudskega premoženja, ki nastopajo proti lakomnosti, grabeljivosti in najrazličnejšim taktim težnjam.

To so ljudje, ki pazijo na vsak gram in paro ljudskega premoženja, ki smatrajo ljudsko premoženje za svoje. Novi človek se bori pogumno in neustrašeno za resnico, on je neizprosni proti vsaki laži, klevetam in podlitkanju, zaradi tega lahko trdimo, da je našemu vodstvu uspelo svoje člane izgraditi v nauku Marxa, Engelsa, Lenina-Stalina. Končno se je treba stalno zavedati, da je bila Komunistična partija Jugoslavije edina sila, ki je bila sposobna, da dvigne vse naše narode v borbo za svobodo in neodvisnost naše domovine, in ki jim je vlivala vero v zmago nad fašističnimi osvajačji in domačimi izdajalci pod vodstvom Partije.

Ta dejstva kažejo, da je naša Partija uspešno izvršila svojo zgodovinsko vlogo. Dalje dokazuje to dejstvo, da stoji danes pred Partijo kot celoto in pred vsakim članom Partije posebej ljudske naloge v delu pri mobilizaciji ljudskih množic za politični in gospodarski dvig dežele.

Partija stalno uči, da se komunisti ne smejo prevzeti zaradi uspehov in da bodo pri svojem nadaljnjem delu naleteli na nove zapreke in težave, katere pa bodo obvladali samo v borbi, na katero je treba biti stalno pripravljen in zanjo biti oborožen. To je treba imeti pred očmi, kadar govorimo o uspehih in nalogah, ki jih je treba izvršiti pri nadaljnjem delu. V zvezi s tem Partija upravičeno postavlja vsakemu svojem članu vprašanje: kako se pripravljaa, kako se oborožuješ za predstoječe borbe, ki jih bodo vodili naši narodi na poti v socializem.

Naša Partija je v svojih organizacijah združila veliko število ljudi. Raven razvoja teh ljudi je različna. Razlikuje se tako po izobrazbi, kot po življenjskih izkušnjah, značajih itd. Partija so funkcionarji in navadni člani delavci, udarniki pri izgradnji dežele, ljudje različnih poklicev in različnih navad. V teh različnih ljudeh z različnimi človeškimi lastnostmi vidimo skupine in tipične poteze značaja, ki so svojstvene komunistom in ki preko njih prodirajo v široke ljudske sloje.

Te poteze, ki karakterizirajo predvsem komuniste, so v prvi vrsti zavest obveznosti do družbe in skupnosti, visoka idejnost, principelnost, težnja biti vselej in pri vsakem delu prvi, da na vsakem koraku pokažejo vzgled ljudstvu. To nam dokazujejo iz dneva v dan po naših tovarnih podjetjih in v kmetijstvu. Dokaz temu so naši udarniki, racionalizatorji, novatorji, na kmetih pa borci za večji hektarski donos.

To so večinoma komunisti, ki se borijo za izboljšanje življenjskega standarda, za izgraditev socializma v naši deželi. Te okolnosti ustvarjajo pri nas novega človeka, človeka, ki vrši bitko za socializem. Toda proces njegovega nastajanja ni spontan. Sicer ustvarja novega človeka delo, zavestni napori, požitvovalnost. Ustvarja ga sam proces socialistične graditve.

Toda ustvarja ga predvsem naša Partija kakor v graditvi tako tudi s

vsem, ki zavirajo zgodovinsko delo naše Partije, se bomo tudi mi dostojno pripravili na naš II. kongres.

Naj živi CK KPJ na čelu s tov. Titom! —učiteljem in organizatorjem naše slavne Partije!

(Burno in dolgotrajno ploskanje s klici tov. Titu in Partiji ter skandiranje »Tito—Stalin«, »Tito—Partijae«)

svojo vzgojno vlogo — vzgojnim delom.

Ustvarjanje novega človeka ima glavno vlogo naša Partija, toda ustvarjanje novega človeka ne sme zaostajati za socialistično graditvijo naše dežele.

Istočasno ko govorimo o vzgajanju novih ljudi, o graditvi socializma v naši deželi, moramo govoriti tudi o naši zavestni partijski disciplini, kajti vedno nam mora biti pred očmi, da v vsaki organizaciji mora biti tudi disciplina. Jasno nam mora biti to, da se disciplina razlikuje, kajti v naši Partiji je zavedna disciplina, naša Partija je zgrajena na demokratičnem centralizmu, to se pravi, da so vsi naši partijski voditelji izvoljeni od najnižjega pa do najvišjega, v tem se lahko vidi naša partijska demokracija. Po drugi strani pa vidimo, da je naša Partija vodena od najvišjih partijskih forumov pa do najnižjih, to se pravi, da se mora manjšina podrežati večini in sklepom višjih forumov se morajo podrežati nižji forumi.

Mi lahko danes trdimo, da je naša zavedna partijska disciplina na zelo visoki stopnji. Napočeno pa bi bilo, če ne bi pogledali naših partijskih celic, ki so pa zelo na nizki stopnji, to so predvsem celice v Majšperku, tovarna volnenih izdelkov, za kar odgovarjajo vsi člani celice s sekretarjem na čelu.

Nujno je, da te celice prenehajo s tako metodo dela in se morajo energično boriti proti ozkostim v partijskih vrstah, tako, da bodo svoje člane dvignili kvalitativno in kvantitativno. Tovariši, tema dvema celicama bi lahko dodali še par celic, ki nimajo nič boljši način dela. Sem pa prepričan, da boste vzeli na znanje te slabe lastnosti, ki sem jih navedel in da jih boste energično odstranili, kjer koli bi se pojavile take napake.

Kot dober primer pa nam lahko služi partijska organizacija Gradisa, kjer šteje

Dosedanje in bodoče delo Partije v okraju

Po referatih tov. sekretarja in org. sekretarja Okrajne partijske komisije sta tovariša Dolinar in Kovačič diskutirala o delu krajevnih ljudskih odborov ter predvsem poudarila potrebo po pravičnem socialnem sestavu ljudskih odborov, se pravi, nemudoma je treba skristalizirati odbore in onemogočiti poizkuse sabotiranja kulakov v njih.

Rekonstrukcija kmetijstva

Član Okrajne partijske komisije tov. Belšak Franc je govoril o rekonstrukciji kmetijstva kot eni izmed najvažnejših nalog v petletnem planu. Ta rekonstrukcija naj bi se razvijala v smeri kmetijskega zadrugištva višjega tipa, ki predstavlja edino sredstvo za gospodarski, politični in kulturni dvig trenutno zaostalega podeželja, prečvsem Haloz.

Vloga Partije pri delu Fronte

»Ljudska fronta Jugoslavije bi ne mogla roditi tako velikih uspehov tako v narodno-osvobodilni borbi kot v dobi izgradnje socializma, če bi je ne vodila junaska Partija«, je dejal tov. Berginc Peter, ki se je nato dotaknil avantgardistične vloge celic pri usmerjanju dela frontovskih organizacij na vasi. Tov. Berginc je nadaljeval z besedami: »Vaški frontni odbori morajo biti čisti, zdravi. Le pošteni in delavni frontovci so lahko v odborih, ker se bo le na ta način lahko naša Fronta imenovala Ljudska fronta«. Ob koncu je govoril o nujnosti doslednega izvajanja diferenciacije na vasi, o borbi proti reakcionarni duhovščini ter stari miselnosti. Pomoč pri uspešni izvedbi te borbe nam bo poglobljanje v študij marksizma-leninizma.

Delo Partije v Strnišču

Veliki so uspehi Partije tako v tovarni kot pri Gradisu v Strnišču, ki jih je dosegla pri gradnji raznih objektov. Gradbena in montažna dela so bila v letu 1945. težja, ker je celica štela le 3 člane, danes pa je v Strnišču Partibiro s petimi skupinami, ki rešuje najtežje probleme v tovarni in pri Gradisu. Vse obveze, dane na čast I. kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije, so bile izpolnjene. Najvažnejša naloga Partije v Strnišču je, dvigniti in razširiti članstvo, nuditi čim večjo pomoč sindikatu, njegovim upravnim in podružničnim odborom. Tov. Zidarič je dejal: »Naša največja naloga pa je, zgraditi in staviti v obrat našo veliko tovarno, ki bo ponos vseh narodov Jugoslavije«.

Mladina — pomočnik Partije

Tov. Furlan Dušan, sekretar SKOJ-a in delegat na IV. kongresu SKOJ-a, je v kratkih besedah podčrtal uspehe SKOJ-a in mladine, ki sta jih obe organizaciji dosegli v borbi in izgradnji socializma. V. kongres KPJ in IV. kongres SKOJ-a sta postavila našo mladino pred odgovorne in velike naloge. Prva najvažnejša organizacijska naloga je končno zlitje obeh mladinskih organizacij. Tov. Furlan je dejal: »Vse bodoče naloge bo mladina častno izpolnila, ker jo vodi in uči naša močna in velika Partijae«.

Delitev blaga v Ormožu

V Ormožu pričakujejo delitev blaga... Žene vprašujejo po dnevu, ko se bo prodajalo blago.

»Nič ne vemo«, pravi starejši tovariš pri Kuhariču. Nekaj minut kasneje stavi druga isto vprašanje. Naše žene pa se o marsičem glasno pogovore pred prodajalno.

»Si slisala?« pravi ena, »razpravljajo tudi o tem, kakaj lahko eni zvedo o dnevu prodaje, drugi pa ne.«

delovni kolektiv 944 članov na dan 1. novembra 1948, od katerega števila je 32 članov Partije in 30 kandidatov in to so predvsem sami mladi člani, kajti v letu 1947 je tam obstojala celica s 3 člani, danes pa vidimo, kako dela vodstvo in vsi ostali člani celice, tako da so uspeli razširiti partijsko organizacijo na 32 članov in 30 kandidatov in imajo danes svoj partijski biro. Pri vsem tem delu ima največ zaslug sekretar Partije tov. Zidarič.

Pri posameznih članih Partije se opaža, da še niso povsem obračunali z religijo, da ne vidijo v tem svojega najhujšega razrednega sovražnika in da se niti proti vidnemu sovražnemu delovanju reakcionarne duhovščine ne nastopa odločneje itd. Gotovi komunisti ne vedo, da je nauk Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina v ostrem nasprotju s samo religijo, kajti kdor priznava Program in Statut KPJ, ne more pod nobenim pogojem priznavati religije kot glavni faktor zaostalega sveta. Te grobe in nedopustne napake srečujemo predvsem pri komunistih nizke ideološke izgradnje.

Vzrok vseh slabosti našega partijskega članstva, premale aktivnosti celotnih partijskih celic, vzrok vse prepogostega oportunitizma med našimi članstvom je, da se je vse do sedaj premalo polagala pažnja na samo ideološko izgradnjo vsega partijskega članstva, kot mlajših tako tudi starejših komunistov. Naše partijske celice so sicer študirale in tudi stalno študirajo. Večina partijskih celic ima svoj redni študij, to je enkrat tedensko, na katerem se konkretizira marksistična in tekoča literatura.

Dalje je značilni uspehi, ki jih je dosegla Partija pri ideološkem dvigu svojega članstva. Dotaknil se je organizacijskega razvoja Partije v okraju od njenega nastanka do danes.

Ob koncu je ponovno podčrtal važnost polaganja pažnje širjenju in ideološkemu študiju članstva, na osnovi česar bo ekovano še močnejše orožje za premagovanje vseh težav.

Borba proti mračnjstvu in lažni ideologiji

Tov. Mavser Ivan, sekretar agitpropa Okrajne partijske komisije, je pod istim naslovom in z istimi besedami ponovno podčrtal točko v resoluciji V. kongresa KPJ, ki govori o dosledni borbi proti potvarjanju in pačenju marksizma-leninizma, proti misticizmu in drugim škodljivim mračnjškim pojavom. Da bomo uspešno izvedli tudi to borbo, se moramo čim bolj oborožiti z zakladom progresivne znanosti, z naukom Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina. Nadalje je prikazal sovražnika naše vasi — klerikalizem, katerega vplivi in ostanki so vidni predvsem v Slovenskih gorah.

Več pomoči mlademu kadru

Tov. Zivic, član Okr. partijske komisije, je posvetil svoje besede akribni pomoči mlajšim, na novo vstopivšim tovarišem v Partijo. »Od nas starejših članov je odvisna njihova vzgoja. Moramo jih negovati kot cvetlice v cvetličnjaku, jih gojiti kot se gojijo mlada, nežna bitja«, je rekel tov. Zivic, ki je mislil tu predvsem na ideološko vzgojo mladih in na pomoč starejšega kadra.

Po diskusiji je verifikacijska komisija ugotovila udeležbo delegatov na konferenci. Od izvoljenih 114 delegatov je bilo prisotnih 110, ki so zastopali vse članstvo v okraju.

Nato je prevzela delo kandidacijske komisije, ki je sestavila kandidatsko listo za volitve članov Okrajnega komiteja KPS, okrajne revizijske komisije in delegatov za II. kongres KPS. Volitve so se izvršile s tajnim glasovanjem.

Komisija za izdelavo resolucij je predložila konferenci pozdravni resoluciji Centralnemu komiteju KPS in Centralnemu komiteju KPJ ter delovno resolucijo o tekočih nalogah Partije v ptujskem okraju. Resolucije so bile sprejete s ploskanjem in navdušenjem.

Po nagovoru zastopnika JA je počal zaključno besedo tov. Potrč, ki je govoril o težkem delu Partije v začetku njenega razvoja ter o prilikah, v katerih se je rodila prva partijska celica v okraju. »Da smo to dosegli«, je dejal tov. Potrč, »je bila potrebna globoka vera v Partijo in njeno stvar. En sam človek je bil za nas velika pridobitev v takratnih pogojih.« Dalje je dejal: »Veliko pomoč Partiji je nudila takrat mladina, predvsem gimnazijska in delavska, ki se je udeleževala v raznih akcijah«. Ob koncu je dejal: »Naša Partija hodi po poti, ki jo je začrtal, to črta in jo bo črtal naš voditelj tov. Tito. Ta pot je edina pravila za našega delovnega človeka«.

Po teh besedah je nastalo v dvorani burno ploskanje, šliši so se klici Partiji, Titu in Stalinu. Delegati so se dvignili in tako pozdravljali zadnje besede tov. Potrča.

S tem je bila konferenca zaključena, tov. sekretar pa je preko navzočih delegatov pozval vse partijsko članstvo ptujskega okraja k izvedbi nalog in sklepov te konference.

Pa se oglasi druga med njimi:

»Da, da, je pač lepo oblečena in znana.«

Tudi pod pultom imajo včasih marsikaj za »dobre znanec«, samo za delovnega človeka ne.

Želimo, da bi se to več ne dogajalo, ker ne ustreza prilikam, v katerih živi novi človek.

P. O.

Delegati so poslali resoluciji CK KPJ in CK KPS

Delegati partijske konference okraja Ptuj, kjer smo izvolili svojo novo okrajno partijsko vodstvo in delegate za II. kongres KPS ter konkretizirali Program KPJ na našo okrajno problematiko, si na tej osnovi zadali vrsto novih nalog, pošiljamo s te konference CK KPJ najpriskornejše pozdrave.

Ko pa sprejemamo nove naloge, predvsem pri nadaljnjem kristaliziranju samega partijskega članstva, njih ideološkega dviga, graditve socializma na naših vaseh ter za odpravljanje raznih napak, se zavedamo, da moramo z vso to veliko gradnjo v najkrajšem času doseči to, da bo ves svet vedel in videl, da v Jugoslaviji vsepovsod resnično gradimo socializem, da se z istim dejanskim ustvarjanjem borimo proti vsem današnjim organizatorjem nove vojne, in da

ponovno odgovorimo vsem klevetnikom naše Partije in naše države, da oborožen s teorijo Marxizma-Leninizma dejansko ustvarjamo močno domovino socializma, novo Titovo Jugoslavijo.

Ker se vsega tega zavedamo, bo tudi z današnjo konferenco napravljena velika prelomnica v celotnem partijskem življenju ptujskega okraja. Obvezujemo se, vrhovnemu vodstvu CK KPJ in našemu generalnemu sekretarju tov. Titu, da bomo naloge, zadane na današnji konferenci uresničevali kot vredni člani naše slavne, herojske Komunistične Partije.

Naj živi KPJ in njen voditelj tov. Tito!
V Ptuj, 23. X. 1948.

Delegati partijske konference okraja Ptuj

Ko delegati partijske konference ptujskega okraja polagamo svoj obračun dosedanjega dela, in sprejemamo nove naloge, konkretizirane iz celotnega programa KPJ na naš teren, nadalje, ko volimo svoje novo partijsko vodstvo in delegate za drugi kongres KPS, pošiljamo iz tega mesta svojemu Centralnemu komitetu KPS borbeno pozdrave.

Zavedajo se nalog, katere stoji pred Partijo našega okraja, za nadaljnjo graditev socializma, se obvezujemo svojemu partijskemu vodstvu CK KPS in njenemu sekretarju tov. Mihi Marinku, da bomo naloge, katere sprejemamo danes in katere pred nas postavlja naša herojska

Komunistična partija, izvrševali kot zvesti člani Partije, kot vredni ustvarjalci nauka Marxa, Engelsa, Lenina in Stalina. Današnja konferenca bo po zaslugah V. kongresa KPJ za vse nas prelomnica v nadaljnjem delu in mi vsi smo danes garant za odpravo vseh tistih napak, katere so ovirale — vsemu našemu delovnemu ljudstvu pospešitev gradnje socializma.

Naj živi KPS in njen sekretar tov. Miha Marinko!

V Ptuj, 23. X. 1948.

Delegati partijske konference okraja Ptuj

Požrtovalnost treh partijcev

Pred kratkim je v Ločici v Slov. goricah izbruhnil velik požar, kjer je bilo poleg drugih gospodarskih poslopij v ognju tudi državno pitališče prašičev. Velikanski plamen je takoj opozoril prebivalce bližnje okolice na nesrečo, da bi pritekli in reševali, kar bi se rešiti dalo. Edino prebivalci Ločice samega, v veliki večini kulaki, se ne zavedajo, da je vsaka škoda, povzročena na imetju privatnega, zadružnega ali državnega sektorja, tudi naša skupna škoda. Svoj nepravilen odnos do skupnosti so ponovno dokazali tudi tokrat. Namesto da bi pomagali pri reševanju, so stali kri-

žem rok in gledali v uničujoč plamen. Vse svinje državnega pitališča bi poginile v plamenih, da niso v zadnjem trenutku, ko je gorelo že tramovje, prihiteli iz Destrnika trije člani Partije, tovariši Marinič Janko, Rebernak Vlado in Horvat Jožef, in jih rešili. A niti tedaj se jim ni zdelo potrebno, zbeganih prašičev spraviti na varno, tako da so ti trije tovariši morali opraviti vse delo sami.

Takšen odnos do skupnosti je vreden vse kritike, je izraz netovarištva in egoizma, skratka gospodarska sabotaža, ki je po zakonu kazniva. S. I.

Bodimo budni pri odmeri dohodnine

Prva faza dela po tem vprašanju pripada krajevnim davčnim komisijam. Iste so bile inštruirane na sektorskih sestankih tako na političnem, kot v strokovnem pogledu. Kljub trudu, pozneje pri samem delu članov okrajne davčne komisije ter uslužbencev našega poverjenstva, mnogo krajevnih davčnih komisij ni hotelo razumeti pomena odmere. Če bi se vse komisije zavedale pravilnosti odmere, bi se izvedla pravilna diferenciacija, ki bi privedla do tega, da ne bi mali kmet plačeval davka za velikega kmeta, kot se je dogajalo v prejšnjih letih. Ali na žalost smo ugotovili, da večina krajevnih davčnih komisij ni pravilno pristopila k delu. Imamo na primer slučaj, da je krajevna davčna komisija ugotovila hektarski donos pri malem kmetu z 2 ha površine zemlje 1400 kg žita na hektar. Pri velikem kmetu z 20 ha površine zemlje v istem KLO-ju samo 1100 kg žita. Ista razlika se je pokazala med istima kmetoma v hektarskem donosu krompirja. Takšen konkreten slučaj dokazuje, da se tudi pri letošnji odmeri krajevnih davčnih komisij ne zavedajo svoje dolžnosti, in prav iste komisije bodo privedle malega kmeta do tega, da bo zopet plačeval davke za velikega kmeta.

To so napake, ki se pojavljajo zaradi tega, ker še vedno vpliva kulak na malega kmeta, to pa prav zaradi tega, ker se mali kmet ne more otresti gospodarjenja velikega kmeta nad seboj. Mali kmet še vedno izraža bojazen, da, če ne bo vsestransko podložen velikemu, ne bo imel zoranega tisto pest zemlje, ki jo ima. Pravilna diferenciacija odmere bo ta vpliv kulaka nad malim kmetom od-

stranila, kar bo posledica likvidacije izkoriščanja človeka po človeku, česar ne more biti v novem družbenem redu — socializmu. Ta pravilen pristop k odmeri dohodnine bo pripravil velikega kmeta do tega, da bo plačal davke od stvarnih dohodkov, ki jih ima, malemu kmetu pa omogočil njegov dvig.

Zato pa apeliramo na bajtarje, delavce, male kmete ter vse poštene ljudi, da se otresejo bojazni — vpliva velikega kmeta, spekulanta in drugih izkoriščevalcev ter s tem prispevajo še en korak naprej po poti socializma, kateri je kot garant boljšega življenja pod vodstvom KP.

D. F.

KRATKE VESTI

Sadni odsek KZ v Vitomarcu je dobil izdani plan, po katerem bi naj odkupil 22 vagonov jabolk (za izvoz 16, za domačo potrošnjo pa 6 vagonov). Do sedaj so odkupili 145.944 kg jabolk. Poleg tega je še v skladišču cca. 10.000 kg bobovca. Največjo količino in najboljšo kvaliteto so pripeljali kmetje iz Drbetinc, Smolinc in Rjavc.

V začetku septembra je bila v Slavčini formirana prevzemalnica za sadje, ki je do sedaj odkupila okoli 45.000 kg jabolk. Zaradi deževnih dni so v obeh prevzemalnicah nastale težave, predvsem v prevozu. Razen tega pa kmetje ne sortirajo za odkup določenih jabolk, kar moti plansko delo ter povzroča nepotrebne stroške.

Fronta formira svoje brigade

Pri izvajanju petletnega plana je postalo najbolj pereče vprašanje, vprašanje delovne sile. Vzrok neizpolnjevanja plana v nekaterih vejah našega gospodarstva ni pomanjkanje materiala, temveč pomanjkanje delovne sile.

Pri kapitalni izgradnji naše države leži ogromno pripravljenega materiala za dokončno dograditev važnih objektov težke industrije. Ta material moramo uporabiti in čimprej dokončati tovarne, stanovanjske bloke in druge objekte, ki so v planu.

V ta namen se sestavljajo posebne delovne brigade v okviru Osvobodilne fronte. Brigade bodo delale na tistih gradiliščih, ki so zaostale s planom zaradi pomanjkanja delovne sile. Za svoje delo v brigadi bo vsak brigadir dobil plačo. V te brigade se lahko vključijo strokov-

njaki in vsi za delo sposobni ljudje kakor tudi mladinci nad 16 let. Brigade bodo delale eden ali dva meseca stalno.

V našem okraju se ustanavlja prva frontovska brigada, ki bo nosila ime Jožeta Lacka in ki bo delala na gradilišču v Strnišču.

Naša brigada bo štela 250 brigadirjev in bo začela z delom 10. novembra. Stanovanje in hrana je za našo brigado že preskrbljena. Sestavljen je že štab brigade, o tem so tudi obveščeni vsi vaški frontni odbori, ki morajo zbirati prijave od svojih članov.

Dolžnost vsakega posameznega člana OF, ki ni popolnoma zaposlen, je, da se prijavi v brigado ter se s tem popolnoma zaposli ter tako aktivno sodeluje v borbi za izgradnjo in doseg našega plana.

Uspehi K D-1

„Jože Lacko“

Sindikalne organizacije ptujskega okraja so si zadale mnoge obveze v predkongresnem tekmovanju za I. kongres ESJ. Posebna pažnja pa je bila posvečena kulturno-prosvetnemu delu.

Sindikalno kulturno-umetniško društvo »Jože Lacko« se je pripravljalo za svojo prvo revijo, katere je bila dne 26. t. m. Nastopal je gledališki, pevski in godbeni odsek.

Sporod je bil v celoti dober. Od recitatorjev se je izkazal tov. Vičar Franc, ki je recitiral tri pesmi, od katerih je bila najboljša Kajuhova Slovenska pesem.

Pevski zbor je zapel pet pesmi in pokazal svojo visoko kvaliteto in kulturnost.

Godba ni imela zaželenega uspeha vsled premočne dinamike. Več pozornosti bo treba posvetiti strokovnemu pouku.

Največji uspeh je žela drama Belocerkovskega: »Življenje ključev«. Delo je bilo res doživeto in igrano povsem naravno. Izredno čista izgovorjava, dobra povezanost in poznavanje do podrobnosti vsake osebe, je omogočilo doseči visoko idejnost samega dela. Opazilo se so male napake od strani posameznih igralcev, katere pa so voljni do nastopa na reviji v Mariboru popraviti.

Revija je pokazala, da je društvo pravilno izbralo program. Iz tega je razvidno, da se mnogo pažnje posveča vzgojno-politični plati. Da bi se dosegli res zaželeni uspehi, pa je potrebno, da se član društva ideološko izgradijo, da v kulturno-umetniško življenje vnesejo duh marksizma-leninizma.

Kaj je z našo poslovalnico

Krajevni ljudski odbor v Žetalah je dne 5. avgusta t. l. napravil prošnjo za ustanovitev poslovalnice Okrajnega magazina v Žetalah, ki jo je naslovil na Okrajni Izvršni odbor. V kraju je 800 potrošnikov garantirane preskrbe. Dne 17. avgusta je Okrajni IO na svoji redni seji sklenil, da se v Žetalah ustanovi poslovalnica. Podrobneje glede lokala in personala pa bo baje uredila uprava Okrajnega magazina.

Na to so potrošniki potrpežljivo čakali čez mesec dni. KLO je poslal urgenco z opombo, da se celo v neposredni bližini Ptuja ustanavljajo poslovalnice, le za Žetale se nihče ne zmeni, dasiravno so za to vsi pogoji.

25. oktobra se je v pisarni KLO oglasil sam upravnik Okrajnega magazina ter naročil, da KLO naroči zidarja, ki bi uredil lokal, in sicer naj isti zidar pride 28. oktobra k avtobusni postaji, kjer ga bo čakal nekdo od Okrajnega magazina.

KLO je naročil zidarja, ki je v slabem vremenu prišel 6 km daleč. Od Okrajnega magazina ni bilo nikogar. Zaman sta tega »nekdo« čakala zidar in komisija KLO-ja do šeste ure zvečer.

Taka je torej zadeva z otvoritvijo poslovalnice v Žetalah, na katero nestrno čaka 800 potrošnikov. Termini za to so bili že postavljeni, »terminašev« pa ni od nikoder. F. F.

sije pa bodo zaznamovale tista drevesa, katere je treba brezpogojno odstraniti. Če tega ne bo napravil lastnik, — mu bo brigada — zlasti pa velja to za okužene (San José) predele. Razume pa se, da se bo, zaradi varnosti pred okužbo zdravih krajev in pa za doseg večjega in boljšega pridelka izvršilo škropljenje sadnega drevja tudi v neokuženih predelih.

Na kratko še k pripravi sadovnjakov za škropljenje:

1. Čiščenje sadnega drevja: Sadno drevo je treba strokovno pravilno in temeljito očistiti. Neočisto in pomanjkljivo obrezano sadno drevo je najugodnejše za razmnoževanje in širjenje amer. kaparja.

2. Pomlajevanje sadnega drevja: Ta akt se vrši že v vseh naprednih sadjarjskih deželah tudi tam, kjer ni amer. kaparja. Vsak umen sadjar si bo postavil za obvezno pravilo, pomladitev sadnega drevja posebno v negovanih, redno gnojjenih in oskrbovanih sadovnjakih, vedoč, da prideka v pomlajeno krono veje hranilnih snovi, ki pospešujejo rast novih poganjkov.

3. Precepljenje sadnega drevja: Tu je mišljeno precepljenje sadnega drevja, ki ne daje zaželenega sadu. Pri nas je preveč jezenskih sort, za katere ni kupca, posebno inozemskega, ker je na trgu dovolj drugega sadja. Inozemski trg zahteva predvsem dobro

Občni zbor Okrajnega TO

V nedeljo, dne 31. oktobra je imel okrajni fizikulturni odbor Ptuj svoj redni občni zbor, na katerem se je preformiral po sklepih II. kongresa FISAJ-a v okrajni telovadni odbor. Na občnem zboru so bili prisotni delegati telovadnih društev iz Ptuja, Ormoža, Središča, Strnišča, Markovcev, Majšperka, manjkali pa so delegati TD Podlehnik in Leskovca. Telovadno zvezo Slovenije je zastopal glavni sekretar FZS tov. Jurančič Vlado, okrajni komitej pa tov. sekretar Žagar in tov. Mauser, JA' tov. vodnik Pelajič, gimnazijo tov. Zega. V uvodnem referatu je podal sekretar OFO tov. Rau pregled dela v preteklem letu. Iz poročila je bilo razvidno, da je v preteklem letu okrajni odbor uspel postaviti fizikulturo v ptujskem okraju na zdrave temelje, ki so garancija za še večji razmah in omasovitev v bodočnosti. Nakazal je vse težave, ki jih je moral odbor v svojem delu premagati, da je v svoji nalogi uspel.

V toku reorganizacije je OFO preobrazil že vsa stara fizikulturna društva in aktivne v telovadna društva in športno društvo »Drava« v Ptuj. Formiran je okrajni instruktorski zbor, sestavljen iz najaktivnejših in najsposobnejših mladincev in mladink, ki so prevzeli naloge, vsak na svojem sektorju ptujskega okraja, ustanoviti nova telovadna društva in tako v našo telovadno organizacijo vključiti široko množico delovnega ljudstva na podeželju. Tov. sekretar je podal smernice za delo v telovadni organizaciji tudi v ideološko-političnem pogledu, saj je tudi na tem sektorju njej namenjena na vaši pionirska naloga.

Tov. Zega je podal poročilo o tekmovanju za fizikulturni znak, ki je potekalo v preteklem letu še dokaj zadovoljivo, tov. Krajc pa podal poročilo o finančnem in gospodarskem poslovanju in stanju OFO-a. Iz poročila strokovnega sekretarja tov. Vaupotiča je bilo razvidno široko delo kakor okrajnega odbora, tako tudi delo posameznih društev. V okrajnem merilu se je vršilo večje število prireditev, od katerih je vsekakor najznačajnejši okrajni telovadni nastop, ki je bil eden najuspešnejših v Sloveniji. Svoje nastope sta tudi imeli društvi v Središču in Markovcih. Najuglednejše društvo v pretekli sezoni je bilo telovadno društvo v Markovcih, ki je doseglo največ uspehov in lahko služi za vzled vsem ostalim društvom v okraju.

Izvoljen je bil okrajni telovadni odbor s predsednikom tov. Kovačičem Zlatom in tov. Vnukom, Strcem, Rauom, Letičem, Vaupotičem, Zegom, Kovačevom, Petrovičevom, Rebernakom in drugimi. Novi odbor bo moral v bodočem delovnem letu izvesti sklepe, ki jih je sprejel občni zbor, t. j. predvsem plan gradnje in okrajni koledar prireditev. V planu gradnje za prihodnje leto je med drugim izgraditev kopališča v Ptuj, ter ureditev igrišč in lahkoatletskih stez ter igrišč za odbojko pri vseh telovadnih društvih. Izvedeni bodo vadijski tečaji za vodnike in vodnice. V okrajni koledar so sprejeti obvezni letni nastopi

zimske sadje, ki ga ne bo nikoli preveč. Čiščenje, pomlajevanje in precepljenje sadnega drevja je torej prva in največja naloga pri obnovi našega sadjarstva.

4. Izsekavanje bolnega, okuženega sadnega drevja v okuženih in po amer. kaparju ogroženih predelih mora postati obvezno pravilo.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da se je to delo redko kje temeljito izvajalo. Drevice se je sicer že posekalo, ali tako, ki je bilo že docela suho. Okuženo drevo, ki se radi amer. kaparja suši, je najnevarnejše leglo novih okužb, ki se zahrbtno in počasi širijo na še zdravo drevice. Močno okuženega drevja ne kaže škropiti, temveč naj se brezpogojno izseka in seže.

5. Preosnova našega sadjarstva od ekstenzivnega v intenzivno. Ta preosnova bo povzdignila kvaliteto sadno produkcijo. To bo prava obnova našega sadjarstva. Ameriški kapar bo pri tem delu nehoti naš zaveznik, ko vidimo, da je naš sadjarstvo danes mnogo drugačno, kot je bilo pred sto leti. Ugodne talne in podnebne prilike so našim rastlinam zagotovile obstanek in razvoj kot menda nikjer na svetu. Sadno drevice je rodilo če že ne vsako leto, pa vsaj vsako tretje ali četrto in naši sadjarji so se s tem zadovoljili. Končno je bilo sadno drevo edina kultura, ki je dajala pridelok brez znoja in truda. Čim se je

Plan odkupa krompirja v Vitomarcu (in Slavšini) je izpolnjen za 121%. Od 61.971 kg so v obeh krajih že odkupili 80.516 kg. Tipičen primer izmikanja uredbi odkupa je pokazala kulakinja Suhač Verona iz Vitomarc, ki je od obvezne količine (2102 kg) oddala le 439 kg krompirja, poleg tega pa je ta pripeljal krompir bil izredno slabe kvalitete. Ista kulakinja tudi ni zadostila obvezne odaje žitaric za letošnje leto. — Pri kontrahaciji krompirja so sodelovali le nekateri člani KLO in upravnega odbora KZ, dočim so se uslužbenci zadruga kolektivno udeležili te akcije. Pri odkupu krompirja so delali samo uslužbenci, med katerimi vsekakor zasluži pohvalo poslovođa tov. Pernat Ivan.

Dopisujte v „Naše delo“

vseh društev, okrajni zlet, okrajni pionirski zlet in okrajna tekmovanja v raznih panogah.

Občni zbor je izrekel pohvalo za delo v preteklem letu telovadnemu društvu v Markovcih ter onim posameznim iz posameznih društev, ki so pokazali v svojem delu največ volje in uspeha.

V zaključni debati je govoril delegat TZS tov. Jurančič, ki je podal osnovne smernice dela telovadne organizacije pri njenem razvoju predvsem na podeželju ter želel novemu odboru pri delu obilo uspeha.

Nogomet

V okrožnem prvenstvu je nogometno moštvo SD »Drave« gostovalo v nedeljo 24. oktobra v Mariboru, kjer bi moralo igrati prvenstveno tekmo proti FD Račam. Ker Rače niso prišle na igrišče, je »Drava« zmagala 3:0 p. f. Pionirji SD »Drave« so premagali pionirje iz Rač v prvenstveni tekmi 4:0.

Istega dne je drugo moštvo SD »Drave« igralo v Ptuj, proti moštvi vazu, huplovcem in izgubilo z rezultatom 5:3.

Nogometno društvo SD »Miličnika« je gostovalo v Begunjah in zmagalo proti tamkajšnjim miličnikom tesno 1:0.

V nedeljo, 31. oktobra se je vršila v Ptuj prvenstvena nogometna tekma med SD »Dravo« in SD »Kovinarjem« iz Maribora. Na razmočenem terenu so pokazali ptujčani tehnično in taktično boljšo igro ter zmagali z rezultatom 5:0. S to zmago je SD »Drava« postala eden glavnih kandidatov za naslov okrožnega prvaka; odločitev bo prinesla tekma z TD Studenec v Mariboru.

V predtekmi sta se srečali pionirski moštvi obeh društev v prvenstveni tekmi. Po živi igri je ostal rezultat neodločen 2:2.

SD »Miličnik« je igral revanžno tekmo proti »Miličniku« iz Begunj in zmagal po boljši igri v obeh polčasih 4:1.

Odbojka

Ptujska gimnazija je priredila v nedeljo 24. oktobra spominski turnir Stefana Belčiča za prehodni pokal okrajnega fizikulturnega odbora. Turnir je imel namen počastiti spomin nedavno umrlega zveznega fizikulturnika in borca-partizana Stefana Belčiča-Belo, našega ožjega rojaka.

Turnirja so se udeležili vrste JA Ptuj, TD Središče, SD »Drave« ter tri moštva ptujske gimnazije. Kljub organizacijskim pomanjkljivostim je turnir potekal v redu in še dokaj hitro. Moštva so igrala vsako z vsakim na dva seta. Vrsta TD »Središča« je pokazala daleko najboljšo igro in na turnirju sploh ni imela resnega nasprotnika. Za drugo mesto se je vodila huda borba med SD »Dravo« in garnizonom Ptuj, ki se je končala z zmago »Drave« 2:1. Ostale vrste so pokazale podpovprečno igro. Turnir je pokazal, da se odbojka v našem okraju lepo razvija in bi želeli še več sličnih prireditev.

pojavil amer. kapar, je bilo temu konec. Domači trg kakor tudi inozemski trg zahtevata zdravo sadje. Tega ne bomo dosegli prej, dokler se ne bomo potrudili naše odluzene sadovnjake nadomestiti z novimi.

Če se bomo te naloge pravilno lotili, ne bo šlo to težko, prav sigurno ne težje, kot je šla obnova vinogradov, ko jih je začela uničevati trtna uš. Nujno pa bo pri izvršitvi te naloge potrebno cenenih in po sadnem izboru določenih in standardiziranih sadik, ki jih bodo nudile našim sadjarjem naše drevesnice. Jasno bo tudi, da bo zatiranje zajedavcev v takšnih nasadih lahkota, kar nam kažejo krašni izgledi inozemskih naprednih sadjarjev, — ali pa plantažni nasadi, sadjarsko-produktivne zadrage »Osojnik« v Stukih pri Ptuj, ki je prav sigurno zibelka našega delovnega sadjarstva (sklenjeno plantažni nasadi nizkih sadnih oblik). Nevarnost zaja bo le tako dolgo držala, dokler takih nasadov ne bomo imeli. Ko bo pa ljudska oblast videla, da rastejo novi nasadi, bo tudi zajcem odklenkalo.

Zato: od dobre in pravočasno izvedene organizacije čistilnih in škroplilnih brigad zavisi uspeh čistilne in škroplilne akcije na področju kmetijskih zadrug. Če bodo vsi odseki pri KZ in vsi krajevni LO izvršili predvideno organizacijo, bodo naši sadovnjaki uglednejši in donosnejši, izpolnjen pa bo tudi cilj petletnega načrta v sadjarstvu.

II tednu čiščenja sadnega drevja

Ing. Zorec Egon

O snaženju sadnega drevja se je že čisto pisalo in mnogo priporočalo, naj se to neobhodno in prepotrebno delo opravi že v jeseni. Čim odpade listje, moramo začeti z delom ter ga nadaljujemo dokler dopušča vreme. Čisto strokovno rečeno ima jesensko obrezovanje pred zgodnjim ali celo poznim spomladanskim obrezovanjem veliko prednost. Drevice na splošno vzeto prenese v jeseni boljši rez, kakor pozno spomladi. Tudi bolj v živo zadenemo razne škodljivce in bolezn, kot pri spomladanskem čiščenju.

V vsakem oziru pa bo tako drevje pravočasno pripravljeno za škropljenje, kar je od velike važnosti, saj lahko potem škropimo, kadarkoli dopušča vreme. Kljub že neštetim navodilom ter priporočilom pa začno naši sadjarji s čiščenjem šele proti spomladi, a ker jih tedaj preganja drugo delo, ni časa, hite in izvrše to važno opravilo zelo površno. V pretekli spomladi je bilo zaradi neugodnega vremena in zakasnelega čiščenja tudi škropljenje ovirano. Opravilo se je delo in še to v mnogih krajih hitro in površno. Ministrstvo za kmetijstvo je že v letu 1946 izdalo uredbi o snaženju sadnega drevja. Večina KLO-ev se za to uredbi ni doslej dosti zmenila, izvršeno čiščenje sadnega drevja je bilo v

obče zelo pičlo in površno. Moram pa zopet potrditi, da so se nekateri KLO-izdovoljivo potrudili, v splošnem pa se odredba ni dovoljno upoštevala. Da je temu tako, nam kažejo naši sadovnjaki. Povsod opažamo še polno starega in propadajočega drevja, razčesanih in polomljenih suhih in trdih vej, gošče raznih poganjkov, debila in veje pa zarasla s starim lubom, mahovi in lišaji.

Letošnja jesen mora biti temu kraj. Sporazumno z ministrstvom za kmetijstvo, upravo za zaščito rastlin, bodo v letošnji jeseni izvršili oskrbovanje sadovnjakov, obrezovanje, snaženje in gnojenje po predpisih uredbe sadjarsko-vrtnarski odseki pri KZ s sodelovanjem KLO-jev. Delo se mora izvesti vsepovsod, zato se bodo na področju kmetijskih zadrug ustanovile čistilne brigade za poedine vasi ali manjše okolišje. Te brigade naj vodijo, dokler ni sadjarskih pomočnikov, napredni in izkušeni sadjarji. V brigadah bo sodelovala zlasti ljudska mladina, ki bo pod primernim vodstvom lahko izdatno pripomogla k snaženju drevja. Čistilne brigade, ki so obvezne za vse kraje, bodo lahko začele snažiti in obrezovati takoj, kakor hitro bo odpadlo listje, in bodo z delom nadaljevale, dokler ne bo osnaženo vse drevice določenega področja. Posebne komi-